

Список використаних джерел

1. Кацавець Р.С. «Мова у професії юриста» інформаційний ресурс http://kafedr.at.ua/_bd/2/295.pdf.
2. Сковронська І.Ю. «Мовна культура та проблеми виховання майбутніх правників» інформаційний ресурс <https://www.google.com.ua>.
3. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 // <http://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Мова права інформаційний ресурс <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

Шубіна Н. М., ад'юнкт кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

МОВНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

В рамках реформування національної правоохоронної системи відбувається докорінне оновлення процедури професійного відбору кандидатів на посаду поліцейського. Так, згідно Закону «Про Національну поліцію» (далі Закон) поліцейськими можуть бути громадяни України, які досягли 18-річного віку, мають повну загальну середню освіту та володіють українською мовою [1]. остання вимога, на перший погляд, носить формальний характер, хоча, насправді, вільне володіння державною мовою, її ефективне застосування є основним показником високого рівня професіоналізму поліцейського. Саме тому, формування навичок професійної комунікації, впровадження фахової мови, розвиток культури мови в правоохоронній діяльності на сьогодні мають особливу актуальність.

Поліцейський є фахівцем у сфері правознавства та юриспруденції, що наділений повноваженнями представляти інтереси держави перед громадою та суспільством, як його законний представник. Відтак, його активна мовна позиція при взаємодії з суспільством на засадах партнерства, уміння вірно тлумачити норми права та закону, зрозуміло подавати інформацію підвищує рівень довіри громади до поліції в цілому.

Робота над формуванням мовної культури працівників поліції є нагальною потребою сьогодення, адже саме від умілого застосування комунікативних якостей мовлення у спілкуванні

залежить професіоналізм працівника поліції. Здатність логічно аналізувати інформацію, правильно формулювати думку та доступно передавати інформацію є основною складовою мовної комунікації поліцейського.

Мовна комунікація в професійній діяльності поліцейського займає особливе місце, адже застосування будь яких поліцейських заходів завжди передбачає спілкування. При цьому основним завданням мовної комунікації є інформування, пояснення, переконання, заспокоєння, з'ясування.

Які ж особливості характерні для мовної комунікації поліцейських ?для того, щоб дати відповідь на це питання, необхідно в першу чергу з'ясувати природу комунікації та засоби її вираження.

У найбільш загальному розумінні **комунікація** означає обмін значеннями або інформацією між індивідами (від джерела (адресанта) до одержувача (адресата) засобами спільної системи символів або коду. Код охоплює сукупність сигналів, що передають, як правило, одним засобом або каналом. Основним засобом комунікації є мова (вербальна, словесна), яка забезпечує обмін інформацією між індивідами, індивідом та суспільством [2].

Спілкування поліцейських – складний процес встановлення і розвитку контактів з іншими людьми під час виконання професійних обов'язків, що полягає в обміні інформацією й обумовлений необхідністю спільної діяльності й взаєморозуміння в процесі міжособистісної взаємодії. Саме тому, працівники поліції повинні знати як загальні закономірності спілкування, так і особливості їх проявів у конкретних умовах службової діяльності, володіти технологіями та психотехніками спілкування, тобто бути здатними ефективно взаємодіяти з оточуючими в системі міжособистісних стосунків.

Спілкування для поліцейських – це досить важливий процес, який забезпечує успішне виконання ними службових завдань, а також дозволяє надавати чи отримувати необхідну інформацію, зберігаючи при цьому шанобливе ставлення до людини, демонструючи готовність і здатність надавати якісні професійні послуги всім громадянам. Залежно від ситуацій та конкретних завдань поліцейський, як представник влади, має дотримуватись в спілкуванні офіційно-ділового стилю мовлення, який характеризується вживанням установлених конструкцій, відсутністю емоційного забарвлення, мовної індивідуальності

автора, двозначних слів та висловів. Простота будови речення, чіткість, ясність, доречність, лаконізм, доступність для розуміння наданої інформації – всі ці компоненти створюють гармонійну організацію думки поліцейського.

Водночас, варто зауважити, що діяльність поліцейського не обмежується лише офіційно-діловим стилем спілкування. Залежно від необхідності вирішення різного роду завдань поліцейський може використовувати й інші стилі мовної комунікації, а саме:

- ситуативно-діловий стиль – застосовується для вирішення певного службового завдання. На перебіг і результат контакту впливають цілі, завдання та обстановка, що склалася;

- юридичний – застосовується у ситуаціях, що передбачають реалізацію поліцейським своїх прав і обов’язків. З боку поліцейського спілкування відбувається суворо в режимі дотримання встановлених норм, що розуміє і його партнер по спілкуванню;

- статусно-рольовий – це не спілкування двох друзів, що розмовляють як рівний з рівним, коли можна говорити все. І поліцейський, і громадянин усвідомлюють відмінності позицій у ситуації, що спонукала їх до спілкування [3].

Підсумовуючи викладене, можна зробити такий узагальнюючий висновок: мовна комунікація в мовному просторі правоохоронної структури виступає, як активна форма взаємодії між суспільством та державою. Вдосконалення мовних знань поліцейських, уміння ефективно їх застосовувати в рамках професійної діяльності, а також підвищення мовної культури правоохоронців є ще одним кроком на шляху до реформування Національної поліції за міжнародними стандартами.

Список використаних джерел

1. Закон про Національну поліцію <http://zakon.radashow/>.
2. Основи теорії мовної комунікації («Академія») <https://academia-pc.com.ua/product/217>.
3. Пам’ятка працівника Національної поліції України: Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських Харків 2017.